

393L0007

Nr L 74/74

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS OFFICIELLA TIDNING

27.3.93

RÅDETS DIREKTIV 93/7/EEG

av den 15 mars 1993

om återlämnande av kulturföremål som olagligen förts bort från en medlemsstats territorium

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 100a i detta,

med beaktande av kommissionens förslag⁽¹⁾,

i samarbete med Europaparlamentet⁽²⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁽³⁾, och

med beaktande av följande:

Artikel 8a i fördraget föreskriver upprättandet senast den 1 januari 1993 av den inre marknaden som skall omfatta ett område utan inre gränser, där fri rörlighet för varor, personer, tjänster och kapital säkerställs i enlighet med bestämmelserna i fördraget.

Enligt villkoren och med de begränsningar som anges i artikel 36 i fördraget kommer medlemsstaterna efter 1992 att behålla rätten att definiera sina nationella skatter och att vidta nödvändiga åtgärder för att skydda dem inom detta område utan inre gränser.

Ett system bör därför införas som gör det möjligt för medlemsstaterna att säkerställa återförandet till sitt territorium av kulturföremål som klassas som nationella skatter enligt artikel 36 och som har förts bort från deras territorium i strid med ovan nämnda nationella åtgärder eller mot rådets förordning (EEG) nr 3911/92 av den 9 december 1992 om export av kulturföremål⁽⁴⁾. Tillämpningen av systemet bör vara så enkel och effektiv som möjligt. För att underlätta samarbete vad

avser återlämnande bör tillämpningsområdet begränsas till artiklar som tillhör gemensamma kategorier av kulturföremål. Bilagan till detta direktiv är följaktligen inte avsedd att definiera föremål som klassas som *nationella skatter* enligt artikel 36, utan endast kategorier av föremål som kan klassas som sådana och följaktligen omfattas av det förfarande för återlämnande som införs genom detta direktiv.

Kulturföremål som klassas som nationella skatter och som utgör en integrerad del av offentliga samlingar eller inventarier i kyrkliga institutioner, men som inte faller under dessa gemensamma kategorier, bör också omfattas av detta direktiv.

Administrativt samarbete bör upprättas mellan medlemsstaterna vad avser nationella skatter i nära anknytning till samarbetet om stulna konstföremål. Detta samarbete skall särskilt omfatta registrering hos Interpol och andra kvalificerade organ, som upprättar liknande förteckningar över försvunna, stulna eller olagligen bortförda kulturföremål som utgör del av medlemsstaternas nationella skatter och offentliga samlingar.

Förfarandet som införs genom detta direktiv är ett första steg i att upprätta samarbete mellan medlemsstaterna på detta område i samband med den inre marknaden. Syftet är ömsesidigt erkännande av relevanta nationella lagar. Det bör därför särskilt införas bestämmelser att kommissionen biträds av en rådgivande kommitté.

Förordning (EEG) nr 3911/92 inför tillsammans med detta direktiv ett gemenskapssystem för att skydda medlemsstaternas kulturföremål. Det datum då medlemsstaterna måste följa detta direktiv måste vara så nära det datum då denna förordning träder i kraft som möjligt. Med hänsyn till staternas rättsliga system och räckvidden av de förändringar i lagstiftningen som är nödvändiga för att genomföra detta direktiv kommer några medlemsstater att behöva en längre period.

⁽¹⁾ EGT nr C 53, 28.2.1992, s. 11 och
EGT nr C 172, 8.7.1992, s. 7.

⁽²⁾ EGT nr C 176, 13.7.1992, s. 129 och
EGT nr C 72, 15.3.1993.

⁽³⁾ EGT nr C 223, 31.8.1992, s. 10.

⁽⁴⁾ EGT nr L 395, 31.12.1992, s. 1.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

1. *Kulturföremål:*

- ett föremål som före eller efter dess olagliga bortförande från en medlemsstats territorium, klassas som tillhörande "nationella skatter av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt värde" enligt nationell lagstiftning eller administrativa förfaranden, allt i enlighet med artikel 36 i fördraget,

och

- som tillhör en av de kategorier som anges i bilagan eller som inte tillhör en av dessa kategorier men utgör en integrerad del av
- offentliga samlingar förtecknade hos museer, arkiv eller biblioteks bevarade samlingar.

I detta direktiv avses med *offentliga samlingar* samlingar som ägs av en medlemsstat, av en lokal eller regional myndighet i medlemsstaten eller av en institution som är belägen på medlemsstatens territorium och som definieras som offentlig enligt medlemsstatens lagstiftning och som är antingen medlemsstatens eller den lokala eller regionala myndighetens egendom eller på betydande sätt finansieras av dessa.

- inventarier i kyrkliga institutioner.

2. *Olagligen förts bort från en medlemsstats territorium:*

- förts bort från en medlemsstats territorium i strid med dess regler om skydd för nationella skatter eller i strid med förordning (EEG) nr 3911/92, eller
- inte återlämnats efter en tidsbegränsad laglig utförelse eller varje brott mot något annat villkor som gäller för en sådan utförelse.

3. *Återkrävande medlemsstat:* den medlemsstat från vars territorium kulturföremålet olagligen har förts bort.4. *Krävd medlemsstat:* den medlemsstat på vars territorium ett kulturföremål som olagligen förts bort från en annan medlemsstats territorium befinner sig.5. *Återlämnande:* det fysiska återlämnandet av kulturföremålet till den återkrävande medlemsstatens territorium.6. *Innehavare:* den person som fysiskt innehar kulturföremålet för sin egen räkning.7. *Mellanhand:* den person som fysiskt innehar kulturföremålet för annans räkning.

Artikel 2

Kulturföremål som olagligen förts bort från en medlemsstats territorium skall återlämnas i enlighet med det förfarande och under de omständigheter som föreskrivs i detta direktiv.

Artikel 3

Varje medlemsstat skall utse en eller flera centrala myndigheter som skall utföra de uppgifter som föreskrivs i detta direktiv.

Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om alla de centrala myndigheter som de utser enligt denna artikel.

Kommissionen skall offentliggöra en förteckning över de centrala myndigheterna och varje ändring som berör dem i C-serien av *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 4

Medlemsstaternas centrala myndigheter skall samarbeta och främja samråd mellan medlemsstaternas behöriga nationella myndigheter. De sistnämnda myndigheterna skall särskilt utföra följande uppgifter:

1. Efter ansökan från den återkrävande medlemsstaten efterforska ett närmare angivet kulturföremål som olagligen har förts bort från dess territorium och identifiera innehavaren och/eller mellanhanden. Ansökan måste innehålla all information som behövs för att underlätta efterforskningen, särskilt beträffande föremålets faktiska eller förmodade belägenhet.
2. Underrätta de berörda medlemsstaterna då ett kulturföremål påträffats på det egna territoriet och då det rimligen kan antas att det olagligen har förts bort från en annan medlemsstats territorium.
3. Göra det möjligt för de behöriga myndigheterna i den återkrävande medlemsstaten att kontrollera att föremålet i fråga är ett kulturföremål, förutsatt att kontrollen görs inom två månader efter den underrättelse som föreskrivs i punkt 2. Om den inte görs inom den föreskrivna tiden skall punkt 4 och 5 inte tillämpas.
4. Vidta alla nödvändiga åtgärder i samarbete med den berörda medlemsstaten för det fysiska bevarandet av kulturföremålet.
5. Genom nödvändiga interimistiska åtgärder förhindra varje handling som syftar till att undvika ett återlämnandeförfarande.

6. Uppträda som förmedlare mellan innehavaren och/eller mellanhanden och den återkrävande medlemsstaten med avseende på återlämnandet. För detta ändamål kan de behöriga myndigheterna i den krävda medlemsstaten, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 5, först underlätta genomförandet av ett skiljeförfarande i enlighet med den nationella lagstiftningen i den krävda staten och förutsatt att den återkrävande staten och innehavaren eller mellanhanden samtycker.

Artikel 5

Den återkrävande medlemsstaten kan hos den behöriga domstolen i den krävda medlemsstaten väcka talan mot innehavaren eller, om sådan saknas, mot mellanhanden i avsikt att säkerställa återlämnandet av ett kulturföremål som olagligen har förts bort från dess territorium.

Talan kan upptas till prövning endast om till ansökan bifogats

- en handling som beskriver det begärda föremålet och som anger att det är ett kulturföremål,
- en förklaring från de behöriga myndigheterna i den återkrävande medlemsstaten att kulturföremålet olagligen förts bort från dess territorium.

Artikel 6

Den centrala myndigheten i den återkrävande medlemsstaten skall genast underrätta den centrala myndigheten i den krävda medlemsstaten om att talan väckts om återlämnandet.

Den centrala myndigheten i den krävda medlemsstaten skall genast underrätta de centrala myndigheterna i de andra medlemsstaterna.

Artikel 7

1. Medlemsstaterna skall i sin lagstiftning föreskriva att sådan talan om återlämnande som avses i detta direktiv inte får väckas mer än ett år efter det att den återkrävande medlemsstaten fått vetskap om var kulturföremålet finns och om innehavarens eller mellanhandens identitet.

En sådan talan kan i alla händelser inte väckas mer än 30 år efter det att föremålet olagligen fördes bort från den återkrävande medlemsstatens territorium. Emellertid gäller för föremål som utgör en del av sådana offentliga samlingar som anges i artikel 1.1 och för kyrkliga föremål i de medlemsstater där de åtnjuter särskilt skydd enligt nationell lagstiftning en tidsgräns för talan om återlämnande om 75 år, utom i medlemsstater där talerätten inte är föremål för någon tidsgräns eller i sådana fall där bilaterala överenskommelser mellan medlemsstater föreskriver en tid som överstiger 75 år.

2. Talan om återlämnande kan inte väckas om bortförandet från den återkrävande medlemsstatens territorium inte längre är olagligt vid den tidpunkt då talan väcks.

Artikel 8

Om inte något annat föreskrivs i artiklarna 7 och 13 skall den behöriga domstolen besluta om återlämnande av kulturföre-

målet i fråga, om domstolen finner att detta är ett kulturföremål enligt artikel 1.1 och att det olagligen har förts bort från det nationella territoriet.

Artikel 9

Då återlämnande av föremålet beslutas skall den behöriga domstolen i de krävda staterna tillerkänna innehavaren en sådan ersättning som den bedömer skälig med hänsyn till omständigheterna i fallet, förutsatt att den finner att innehavaren visat vederbörlig omsorg och uppmärksamhet vid anskaffandet av föremålet.

Bevisbördan skall avgöras av lagstiftningen i den krävda medlemsstaten.

Då det gäller gåva eller arv skall innehavaren inte vara i en förmånligare ställning än den som han förvärvade föremålet från.

Den återkrävande medlemsstaten skall betala ersättningen vid återlämnandet av föremålet.

Artikel 10

Kostnader som uppstått vid verkställigheten av ett beslut om återlämnande av ett kulturföremål skall bäras av den återkrävande medlemsstaten. Samma sak gäller för kostnaderna för de åtgärder som anges i artikel 4.4.

Artikel 11

Betalning av skälig ersättning och de kostnader som avses i artiklarna 9 och 10 skall inte påverka den återkrävande medlemsstatens rätt att kräva betalning av de personer som är ansvariga för det olagliga bortförandet av kulturföremålet.

Artikel 12

Äganderätten till kulturföremålet efter återlämnande skall avgöras av den återkrävande medlemsstatens lag.

Artikel 13

Detta direktiv skall bara gälla kulturföremål som olagligen förts bort från en medlemsstats territorium från och med den 1 januari 1993.

Artikel 14

1. Varje medlemsstat kan utsträcka sin förpliktelse att återlämna kulturföremål till att omfatta även andra kategorier av föremål än de som finns angivna i bilagan.

2. Varje medlemsstat kan tillämpa det förfarande som föreskrivs i detta direktiv på framställning om återlämnande av kulturföremål som olagligen förts bort från andra medlemsstaters territorium före den 1 januari 1993.

Artikel 15

Detta direktiv skall inte påverka tillämpningen av de civil- och straffrättsliga åtgärder som kan vidtas enligt medlemsstaternas nationella lagstiftning av den återkrävande medlemsstaten och/eller ägaren av ett kulturföremål som har stulits.

Artikel 16

1. Medlemsstaterna skall till kommissionen vart tredje år och första gången i februari 1996 överlämna en rapport om tillämpningen av detta direktiv.
2. Vart tredje år skall kommissionen framlägga en rapport till Europaparlamentet, rådet och Ekonomiska och sociala kommittén om tillämpningen av detta direktiv.
3. Rådet skall granska direktivets effektivitet efter en tillämpningstid på tre år och på förslag från kommissionen göra nödvändiga ändringar.
4. I alla händelser skall rådet på förslag av kommissionen vart tredje år se över och när det är lämpligt revidera de belopp som anges i bilagan på grundval av de ekonomiska och monetära indextalen inom gemenskapen.

Artikel 17

Kommissionen skall biträdas av den kommitté som inrättats genom artikel 8 i förordning (EEG) nr 3911/92.

Kommittén skall undersöka varje fråga om tillämpningen av bilagan till detta direktiv som tas upp av ordföranden antingen på eget initiativ eller på begäran av en medlemsstats företrädare.

Artikel 18

Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv inom nio månader från dess antagande, utom när det gäller Belgien, Tyskland och Nederländerna som skall följa detta direktiv senast tolv månader från dess antagande. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

Artikel 19

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 15 mars 1993

På rådets vägnar

M. JELVED

Ordförande

BILAGA

Kategorier som avses i artikel 1.1 andra strecksatsen och som föremål som klassas som nationella skatter enligt artikel 36 i fördraget måste tillhöra för att kunna återlämnas enligt detta direktiv

- A.
1. Arkeologiska föremål som är äldre än 100 år och som härrör från
    - utgrävningar och fynd på land eller under vatten,
    - arkeologiska fyndplatser,
    - arkeologiska samlingar.
  2. Föremål som utgör en integrerad del av söndertagna konstnärliga, historiska eller religiösa minnesmärken som är äldre än 100 år.
  3. Målningar som utförts helt för hand, på vilket underlag och i vilket material som helst⁽¹⁾.
  4. Mosaiker som inte tillhör kategorierna 1 och 2 och teckningar som utförts helt för hand på vilket underlag och i vilket material som helst⁽¹⁾.
  5. Originalgrafik, grafiska blad, silkscreentryck och litografier med deras respektive matriser och originalaffischer⁽¹⁾.
  6. Originalskulpturer eller originalstatyer och kopior, framställda enligt samma process som originalet⁽¹⁾ och som inte tillhör kategori 1.
  7. Fotografier, film och negativ av dessa⁽¹⁾.
  8. Inkunabler och manuskript, inklusive kartor och partitur, enstaka eller i samlingar⁽¹⁾.
  9. Böcker som är äldre än 100 år, enstaka eller i samlingar
  10. Tryckta kartor äldre än 200 år.
  11. Arkiv och däri ingående delar, som är äldre 50 år, på vilket underlag och i vilket medium som helst.
  12. a. Samlingar⁽²⁾ och föremål från zoologiska, botaniska, mineralogiska eller anatomiska samlingar.
b. Samlingar⁽²⁾ av historiskt, paleontologiskt, etnografiskt eller numismatiskt intresse.
  13. Transportmedel som är äldre än 75 år.
  14. Andra antikviteter som inte tillhör kategorierna A1–A13 och som är äldre än 50 år.
- Kulturföremålen i kategorierna A1–A14 omfattas av detta direktiv bara om deras värde motsvarar eller överstiger de ekonomiska gränsvärdena under B.

B. Ekonomiska gränsvärden tillämpliga på vissa kategorier under A (i ecu)

VÄRDE. 0 (Noll)

- 1 (arkeologiska föremål)
- 2 (delar av minnesmärken)
- 8 (inkunabler och manuskript)
- 11 (arkiv)

15 000

- 4 (mosaiker och teckningar)
- 5 (gravyrer)
- 7 (fotografier)
- 10 (tryckta kartor)

⁽¹⁾ Som är äldre än femtio år och inte tillhör upphovsmannen.

⁽²⁾ Enligt definitionen av domstolen i dess dom i mål 252/84: "Samlarföremål enligt nr 99.05 i Gemensamma tulltaxan är föremål som har de egenskaper som krävs för att ingå i en samling, dvs. föremål som är relativt sällsynta, som normalt inte används för sitt ursprungliga ändamål, är föremål för speciella transaktioner utanför den normala handeln med liknande bruksföremål och är av högt värde".

50 000

- 6 (statyer)
- 9 (böcker)
- 12 (samlingar)
- 13 (transportmedel)
- 14 (alla andra föremål)

150 000

- 3 (tavlor)

Bedömningen av om villkoren för det ekonomiska gränsvärdet är uppfyllda måste göras när återlämnande begärs. Det ekonomiska värdet är det som föremålet har i den återkrävande medlemsstaten.

Dagen för omvandling av värdena, uttryckta i ecu i bilagan, till nationella valutor skall vara den 1 januari 1993.

Information om ikraftträdandet av Rådets förordning (EEG) nr 3911/92 av den 9 december 1992 om export av kulturföremål⁽¹⁾

Hänvisningen till rådets direktiv om återlämnande av kulturföremål som olagligen förts bort från en medlemsstats territorium i artiklarna 2.2, 6 och 11 i ovannämnda förordning skall lyda: 93/7/EEG⁽²⁾.

Artikel 11 i förordning (EEG) nr 3911/92 föreskriver att den förordningen träder i kraft den tredje dagen efter det att direktiv 93/7/EEG offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

⁽¹⁾ EGT nr L 395, 31.12.1992, s. 1.

⁽²⁾ EGT nr L 74, 27.3.1993, s. 74.